

ŽIEDINĖ EKONOMIKA ŠVARI APLINKA IR KONKURENCINGUMAS

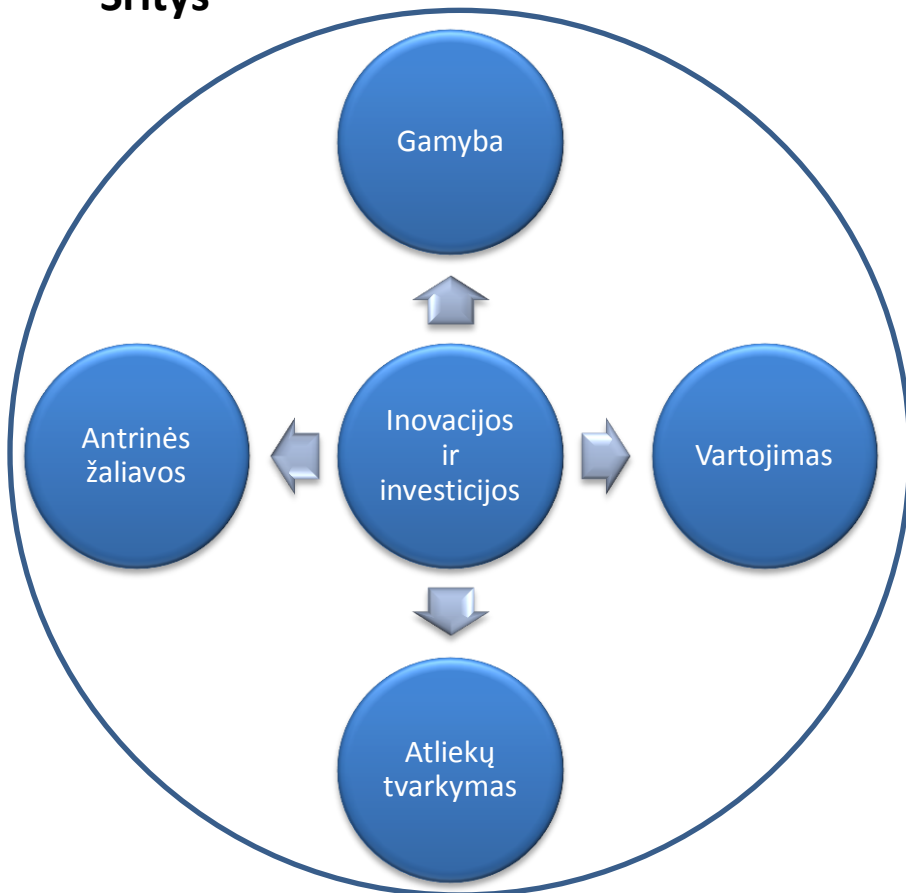
Dalius Krinickas
Atliekų departamento direktorius
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
2016 m. gegužės 11 d.

Prioritetiniai sektoriai ir sritys

Sritys

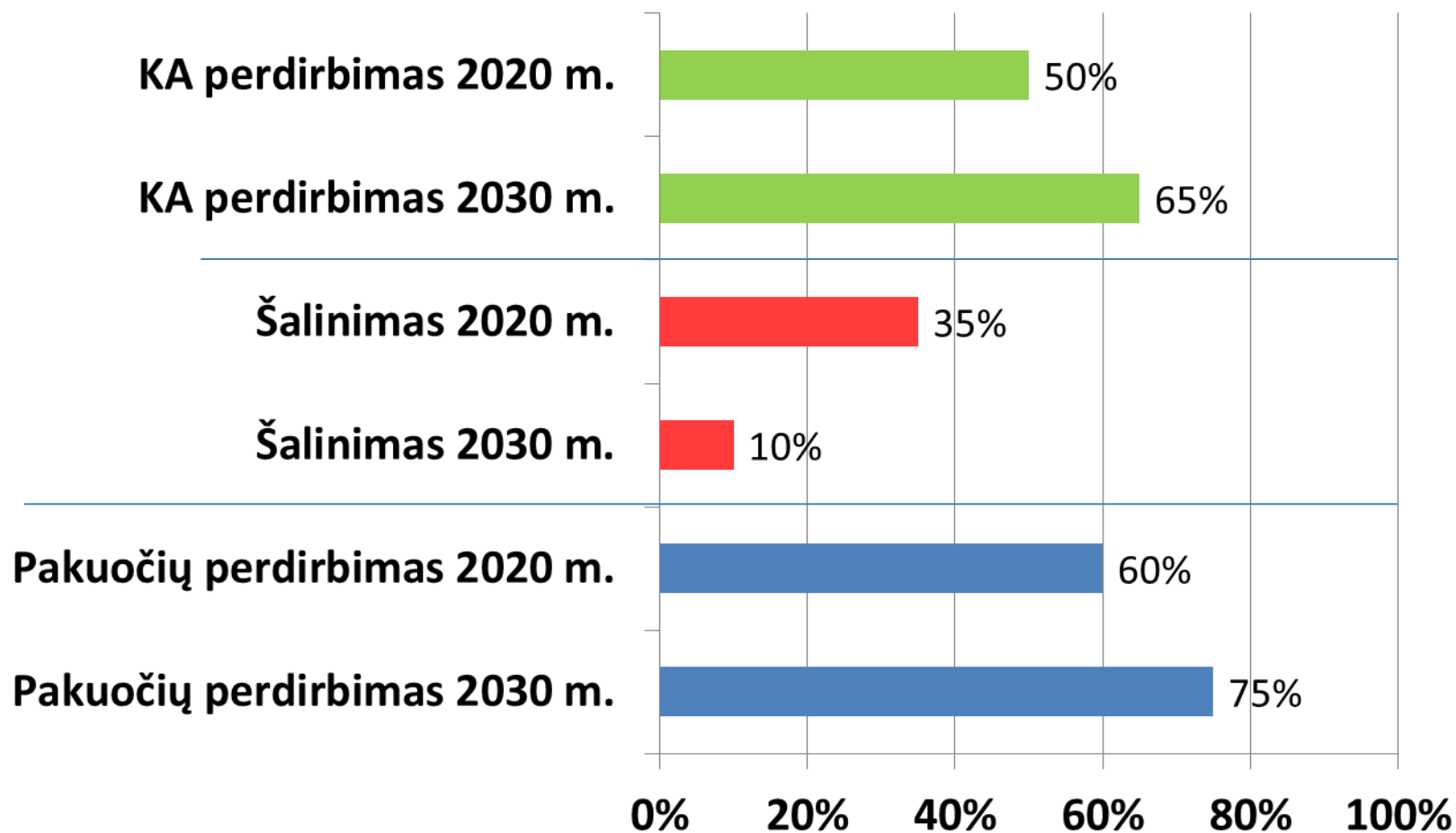
Atliekų sektoriai

ŽE paketo dalys:

- Gamyba ir projektavimas;
- Išteklių naudojimas;
- Atliekų tvarkymas ir pavertimas ištekliais

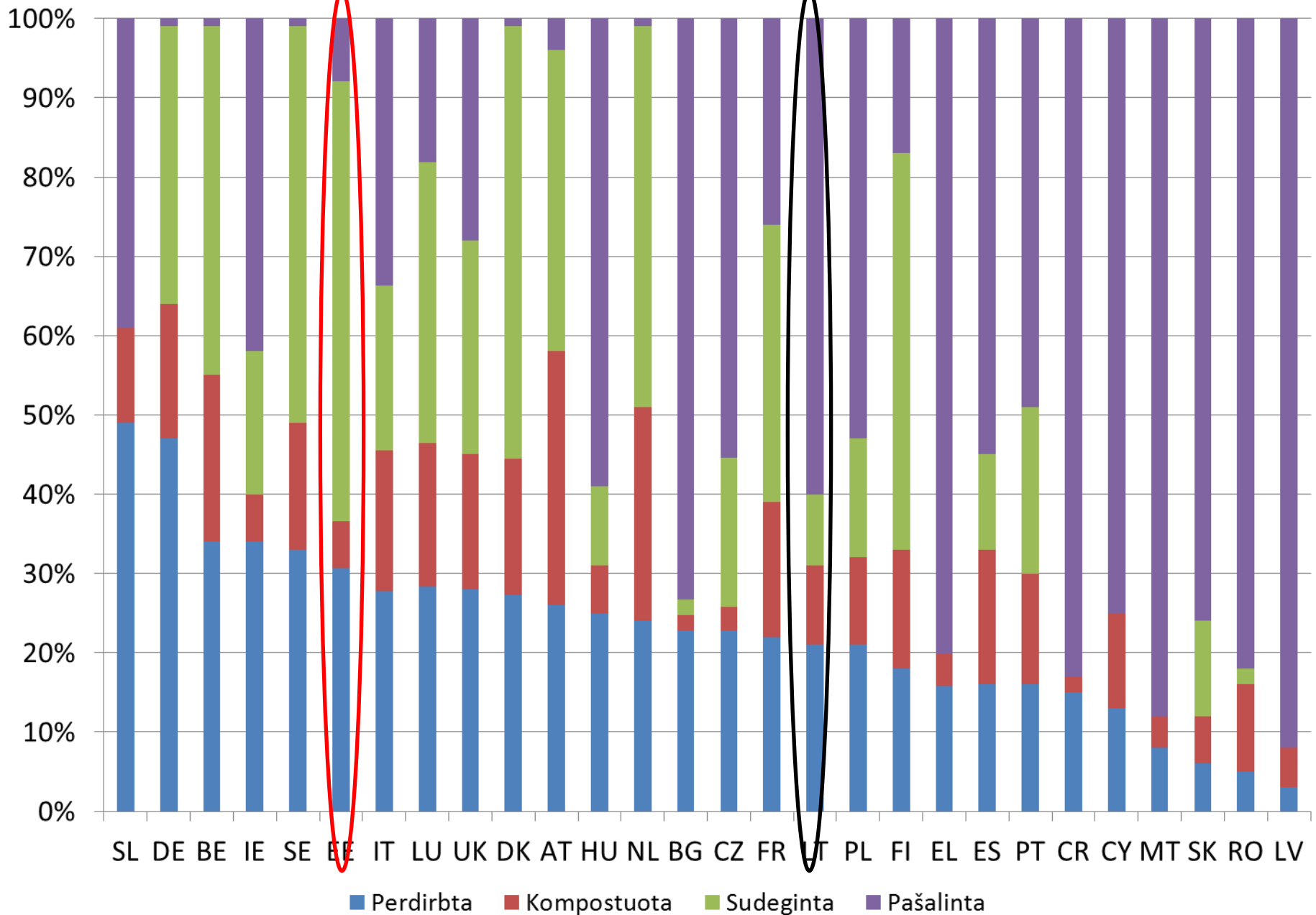
Atliekų tvarkymo tikslai 2020–2030 m.

LT pozicija

- Teigiamai vertina iniciatyvą, kuri apima produktų gamybos ir projektavimo, tausaus išteklių naudojimo, pakartotinio panaudojimo, atliekų tvarkymo etapus
- Tikslai labai ambicingi, todėl Lietuvai reikės papildomo 5 metų laikotarpio įgyvendinti nustatomos tikslus iki 2030 m.
- Siekiant pereiti prie žiedinės ekonomikos ir atliekas paversti ištekliais, prioritetas turi būti teikiamas ekologiniam gaminių projektavimui, pakartotiniam produktų naudojimui, kokybės standartų nustatymui

Eurostat 2014 m.

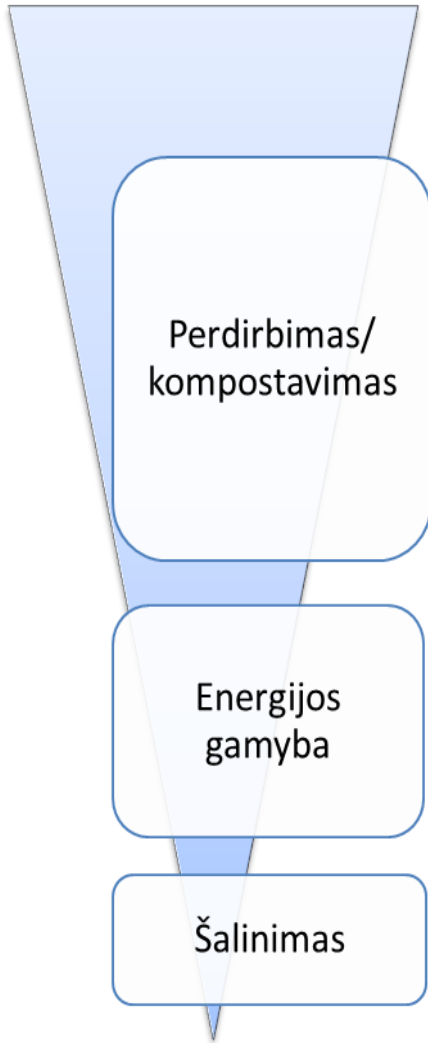
LT rodikliai 2014 m.

- Susidaręs atliekų kiekis – 1.270.245 t
  - Perdirbta – 21% (ES vidurkis – 28%)
  - Kompostuota – 10% (ES vidurkis – 16%)
  - Sudeginta – 9% (ES vidurkis – 27%)
  - Pašalinta sąvartyne – 60% (ES vidurkis – 28%)
  - Perdirbta ir panaudota pakuočių – 57,6%
  - **Bendras atliekų perdirbimo rodiklis – 42,4%**
-

Reikės pasiekti per 14 metų

- Pašalinta sąvartyne – 60%; 2030 m. – (-50%);
- Perdirbta (+ kompostuota) atliekų – 31%; 2030 m. (+34%)
- Perdirbta ir panaudota pakuočių – 57%; 2030 m. – (+18%)

Ką mes turime

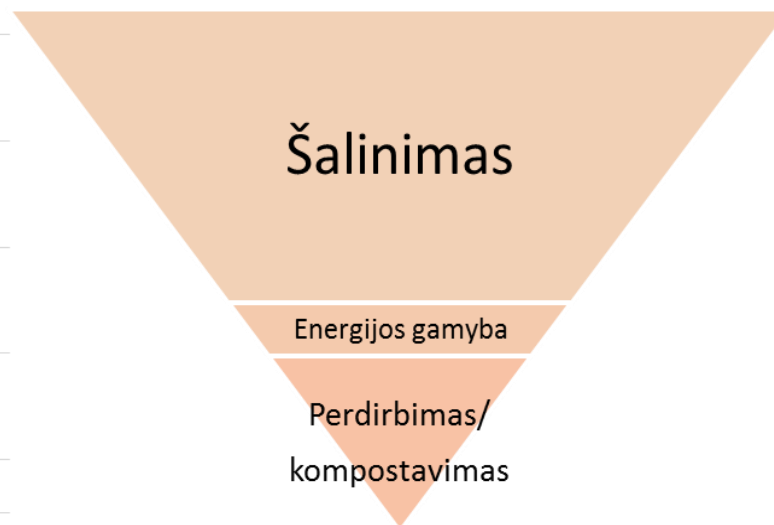
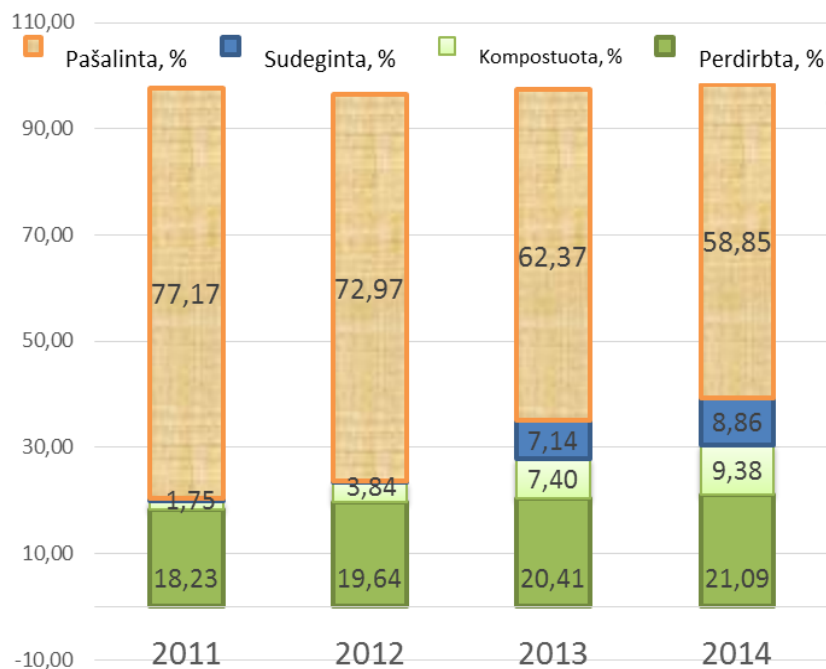

- > 111 didelių gabaritų aikštelių, 199 atliekų priėmimo punktų;
- > 9044 konteinerinės aikštelės (daugiabučiai namai, garažų ir sodų bendrijos);
- > 60 kompostavimo aikštelės;
- > Užstato sistema (pradžia 2016 m. vasario 1 d.);
- > 15 rūšiavimo linijos (privачios atliekų tvarkymo įmonės);
- > 9 MBA, veikos pradžia 2016 m. II pusmetis;

-> 1 bendrojo deginimo įrenginys Klaipėdoje (255.000 t atliekų);

- > 14 sąvartynų (11 komunalinių, 1 pavojingų, 2 inertinių);
- > Sąvartyno mokestis: 3 EUR/t (2016–2017); 5 EUR/t (2018); 21,72 EUR/t (2019); 27,51 EUR/t (2020 <)

Progresas 2011–2014 m.

	2011, t/a	2012, t/a	2013, t/a	2014, t/a
Generuota	1.339.280	1.330.163	1.280.049	1.270.245
Perdirbta	244.120	261.209	261.311	267.886
Kompostuota	23.460	51.041	94.680	119.094
Sudeginta (su energijos gamyba)	5.670	204	91.339	112.593
Pašalinta	1.033.580	970.559	798.328	747.521

Progresas	Absoliusus, %	Per metus, %
Generuota	-5,15%	-1,28%
Perdirbta	+2,86%	+0,71%
Kompostuota	+7,63%	+1,91%
Sudeginta	+8,44%	+2,11%
Pašalinta	-18,32%	-4,58%

Reikalingos priemonės

Priemonė	Rezultatas	Institucijos
Atliekų prevencijos skatinimas	Sumažėjęs atliekų kiekis. Pakartotinio naudojimo sistemos, elektronikos įrangos servिसai, pakartotinis naudojimas, maisto atliekų mažinimas viešojo maitinimo įmonėse, namų ūkiuose	AM, ŪKMIN, ŽŪM
Pakartotinio naudojimo ir remonto skatinimas	Sumažėjęs atliekų kiekis. Pakartotinai naudojami gaminiai užskaitomi kaip nustatytų užduočių įvykdymo dalis	AM
Investicijos į atliekų hierarchijos principus	Sukurta infrastruktūra aukštesniems atliekų prioritetams. ES ir kitų fondų lėšas skirti pirminio atliekų rūšiavimo infrastruktūros vystymui, pakartotiniam panaudojimui, kt.	AM, ŪKMIN, ENMIN
Antrinių žaliavų naudojimo didinimas	Kriterijai, skirti antrines žaliavas pripažinti ne atliekomis. Antrinių žaliavų panaudojimas gamybos procesuose	AM, ŪKMIN
Ekologinio gaminių projektavimo skatinimas	Taikant ekologinį gaminių projektavimą, gaminiai lengviau taisomi, pasižymi ilgaamžiškumu, lengvesniu perdirbimu.	ŪKMIN

Priemonė	Rezultatas	Institucijos
<p>Inovatyvių, efektyviai išteklius naudojančių gamybos procesų diegimas</p>	<p>Sukurtos mažatliekės technologijos. Sumažintas susidarančių atliekų kiekis, efektyviau naudojami energijos, gamtos ištekliai</p>	<p>ŪKMIN</p>
<p>Mokesčių už aplinkos teršimą peržiūrėjimas, numatant mokesčių diferencijavimą perdirbamoms ir neperdirbamoms atliekoms</p>	<p>Daugiau perdirbamų produktų rinkoje. Diferencijuoti mokesčius atsižvelgiant į gaminių ir pakuočių perdirbamumą. Taip pat, tikslinga peržiūrėti ir mokesčius sąvartynuose šalinamoms atliekoms</p>	<p>AM</p>
<p>Visuomenės sąmoningumo atliekų tvarkymo srityje didinimas</p>	<p>Labiau informuota visuomenė. Visuomenės švietimas ir informavimas apie atliekų poveikį aplinkai, galimybes mažinti susidarančių atliekų kiekį, tinkamai jas tvarkyti, kt.</p>	<p>AM, ŪKMIN, ŽŪM</p>
<p>Inicijuoti Valstybinio atliekų tvarkymo plano parengimą, nustatant jame naujus žiedinės ekonomikos tikslus</p>	<p>Naujos strateginės kryptys ir priemonės. Valstybiniame atliekų tvarkymo plane turėtų atsispindėti pagrindinės Žiedinės ekonomikos kryptys, tikslai.</p>	<p>AM</p>

Ačiū